

3

+ AFOD Ec.

Openbare terechtzitting van 10 oktober 2013 Vijfde Kamer

nr. A/11/01133

Rep. nr. 4017

De rechtbank van koophandel te Gent, Vijfde Kamer, heeft volgend vonnis verleend inzake van :

1. **BVBA AVR**; met ondernemingsnummer 0405.515.626, met vennootschapszetel gevestigd te 8800 Roeselare, Meensesteenweg 545; voor wie als raadslieden optreden, Meester Véronique Pede en Meester Pieter Callens, advocaten te Kortrijk;
2. **NV DEWULF**, voorheen NV CONSTRUCTIEWERKHUIZEN ROBERT DEWULF; met ondernemingsnummer 0420.997.222, met vennootschapszetel gevestigd te 8800 Roeselare, Moorseelesteenweg 20; voor wie als raadslieden optreden, Meester Véronique Pede en Meester Pieter Callens, advocaten te Kortrijk;

eiseressen;

tegen :

GRIMME LANDMASCHINENFABRIEK GMBH & CO. KG; vennootschap naar Duits recht, met BTW nr. DE 117.770.541, ingeschreven in het Amtsgericht Oldenburg onder nr. HRA 110215, met zetel in Duitsland, 49401 Damme, Hunteburger Strasse 32; voor wie als raadsman optreedt, Meester Patricia Cappuyns, advocaat te Wemmel;

verweerster;

Gezien het geboekt exploit van rechtsingang dd. 24 januari 2011 en de andere stukken.

Partijen werden gehoord in hun middelen en conclusies op de openbare terechtzitting van donderdag 18 april 2013, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

1. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN.

1.1.

BVBA AVR (hierna ook AVR genoemd) en NV Constructiewerkuizen Robert Dewulf (hierna ook Dewulf genoemd) vorderen, laatst in hun op 21 mei 2012 ter griffie neergelegde syntheseconclusie,

Afschrift/uittrek uit de minuten berustende ter griffie van de rechtbank van koophandel te Gent, bestemd voor bestuurlijke inlichting, afgeleverd aan F.O.A. Economische
met vrijstelling van expeditierecht.

In hoofdorde :

- dat het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van de vennootschap naar Duits recht Grimme Maschinenfabrik GmbH & Co KG (hierna ook Grimme genoemd) zou worden nietigverklaard voor wat België betreft,
- dat de inschrijving in het Belgische en Europese octrooiregister zou worden bevolen van de in kracht van gewijsde gegane beslissing tot nietigverklaring van het Belgische luik van het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van Grimme,
- dat de publicatie van het vonnis zou worden bevolen in 2 Belgische vakbladen uit de landbouwsector naar keuze van AVR en Dewulf en dat AVR en Dewulf zouden worden gemachtigd om de publicatiekosten te verhalen op Grimme op een eenvoudig vertoon van de facturen, waar het tussen te komen vonnis zal gelden als titel.

In ondergeschikte orde :

- dat zou worden gezegd voor recht dat AVR en Dewulf noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks inbreuk plegen op het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van Grimme,
- dat de publicatie van het vonnis zou worden bevolen in 2 Belgische vakbladen uit de landbouwsector naar keuze van AVR en Dewulf en dat AVR en Dewulf zouden worden gemachtigd om de publicatiekosten te verhalen op Grimme op een eenvoudig vertoon van de facturen, waar het tussen te komen vonnis zal gelden als titel,

In ieder geval :

- dat het voorbehoud van AVR en Dewulf zou worden geakteerd tot het vorderen van schadevergoeding van Grimme voor de schade die AVR en Dewulf hebben geleden door de onterechte ingebrekestellingen van Grimme,
- dat Grimme [] zou worden veroordeeld tot alle kosten van het geding, inclusief de rechtsplegingsvergoeding voorlopig begroot op 33.000 EUR en de eventuele kosten van uitvoering van het tussen te komen vonnis,
- het tussen te komen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en met uitsluiting van de mogelijkheid tot kantonnement.

1.2.

Grimme vordert, laatst in haar op 23 juli 2012 ter griffie neergelegde syntheseconclusie,

Op hoofdvordering :

- dat de dagvaarding van 24 januari 2011 nietig en onontvankelijk zou worden verklaard op grond van artikel 702, 3° Ger. W.,
- dat de vorderingen van AVR en Dewulf, voor zover ontvankelijk, zouden worden afgewezen als ongegrond en dat zou worden bevestigd dat het Belgische deel van het Europees octrooi in zijn huidige vorm geldig is,
- dat in ondergeschikte orde zou worden bevestigd dat conclusie 1 van het Belgische deel van het Europees Octrooi in de volgende eerste ondergeschikte versie geldig is :

"Inrichting voor het scheiden van aardappels(4) van bijmengsels (5), zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal, in het bijzonder voor aardappeloogstmachines, met een aantal rollichamen (7, 7', 8, 8') die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen en gezamenlijk een van het materiaaltoevoerende (2) naar een aardappelafgeefende (6) lopend scheidingsdeel (11, 17,18) vormen, waarop zij dwars gericht zijn, met het kenmerk dat het in de richting (53) van het scheidingsdeel (11, 17,18) telkens eerste rollichaam (7, 7') van elke groep ter plaatse van zijn bovenzijde een naar het aardappelafgeefende gerichte rotatiebeweging uitvoert en een dwarsdoorsnede vorm heeft die tijdens elke omwenteling op zich in de wig (54) tussen de rollichamen (7, 7', 8, 8') van de groep bevindende aardappels (4) ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht uitoefent."

- dat in meer ondergeschikte orde zou worden bevestigd dat conclusie 1 van het Belgische deel van het Europees Octrooi in de volgende tweede ondergeschikte versie geldig is :

"Inrichting voor het scheiden van aardappels(4) van bijmengsels (5), zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal, in het bijzonder voor aardappeloogstmachines, met een aantal rollichamen (7, 7', 8, 8') die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen en gezamenlijk een van het materiaaltoevoerende (2) naar een aardappelafgeefende (6) lopend scheidingsdeel (11, 17,18) vormen, waarop zij dwars gericht zijn, met het kenmerk dat het in de richting (53) van het scheidingsdeel (11, 17,18) telkens eerste rollichaam (7, 7') van elke groep ter plaatse van zijn bovenzijde een naar het aardappelafgeefende gerichte rotatiebeweging uitvoert en een dwarsdoorsnede vorm heeft die

tijdens elke omwenteling op zich in de wig (54) tussen de rollichamen (7, 7', 8, 8') van de groep bevindende aardappels (4) ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht uitoefent, met het verdere kenmerk dat de rollichamen (7, 7', 8, 8') een elastisch vervormbaar manteldeel (41, 41') hebben en dat het eerste rollichaam (7) van elke groep aan de omtrek (42) is voorzien van tenminste één buiten het profiel van het cilindrische manteldeel (41) uitstekende transportlip (43), transportrug of een dergelijk uitsteeksel (44)."

- dat in uiterst ondergeschikte orde, voor het geval de rechtbank zou twifelen aan bepaalde technische aspecten van de geldigheidsvraag, een tussenvonnis zou worden geveld waarbij een deskundige wordt aangesteld die partijen in gezamenlijk overleg kunnen aanduiden.

Op tegenvordering :

- dat het AVR en Dewulf zou worden verboden rechtstreeks of onrechtstreeks inbreuk te maken op het Belgisch grondgebied op het Belgische deel van EP'399, onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 EUR voor elke machine of onderdeel van machine waarmee inbreukmakende handelingen worden gesteld dan wel,
 - naar keuze van Grimme - voor elke dag waarop AVR en/of Dewulf niet voldoen aan enig onderdeel van dit verbod waarbij een gedeelte van een dag te rekenen is als een gehele dag,
- dat aan AVR en Dewulf zou worden bevolen om binnen drie weken na betekening van het in deze zaak te wijzen vonnis aan AVR en Dewulf, aan Grimme en haar raadslieden een gecertificeerde verklaring te verstrekken, opgesteld door een onafhankelijke boekhouder/bedrijfsrevisor die geen relatie met AVR of Dewulf onderhoudt op basis van zelfstandig door die bedrijfsrevisor verricht onderzoek, welke verklaring is gestaafd met alle relevante bescheiden ter onderbouwing en vergezeld van een toelichting op de door de bedrijfsrevisor uitgevoerde werkzaamheden en gehanteerde werkwijze en berekeningsmethode(n), en welke verklaring betrekking heeft op elk van de producten van AVR en Dewulf die inbreukmakend zijn bevonden, met inbegrip van reserveonderdelen en wisselstukken (hierna samen aangeduid als 'de inbreukmakende producten') met in het bijzonder :
 - i. de volledige namen en adressen van alle bij de productie en verhandeling van de inbreukmakende producten betrokken (rechts-) personen, meer in het bijzonder van de leverancier(s) en de producent(en) van de inbreukmakende producten,
 - ii. de totale hoeveelheid door AVR en Dewulf ingekochte dan wel vervaardigde inbreukmakende producten en het tijdstip

- van feitelijke aflevering dan wel de productie daarvan, alsmede de inkoopprijs dan wel productieprijs,
- iii. de totale hoeveelheid door AVR en Dewulf verkochte inbreukmakende producten en, voor zover daarvan afwijkend, de totale hoeveelheid door AVR en Dewulf geleverde inbreukmakende producten,
 - iv. de totale hoeveelheid inbreukmakende producten die AVR en Dewulf in voorraad hebben en/of die onder hun controle staat,
 - v. de namen en adressen van alle afnemers en potentiële afnemers aan wie AVR of Dewulf inbreukmakende producten hebben aangeboden, verkocht en/of geleverd, alsmede de betreffende hoeveelheden en gehanteerde verkoopprijzen,
 - vi. de totale door AVR en Dewulf ten gevolge van hun inbreukmakend en/of onrechtmatig handelen voor België behaalde bruto en netto winst

onder verbeurte van een dwangsom van 20.000 EUR voor iedere keer dat of - naar keuze van Grimme - voor iedere dag waarop AVR en/of Dewulf niet volledig voldoen aan enig onderdeel van dit gebod, waarbij een gedeelte van een dag te rekenen is als een gehele dag,

- dat AVR en Dewulf hoofdelijk en in solidum zouden worden veroordeeld tot vergoeding aan Grimme van de volledige schade die Grimme heeft geleden en nog zal lijden als gevolg van het aangeklaagde inbreukmakend handelen van AVR en Dewulf op Belgisch grondgebied en/of - naar keuze van Grimme - tot afgifte van de winst die AVR en Dewulf ten gevolge van het aangeklaagde inbreukmakend en/of onrechtmatig handelen op Belgisch grondgebied hebben gemaakt, vermeerderd met de gerechtelijke intresten vanaf de dagvaarding en inclusief alle kosten en uitgaven veroorzaakt door de onderhavige inbreuk en de bestrijding ervan, welke schade provisioneel wordt begroot op 1.500.000 EUR, onder voorbehoud van nadere bepaling en vermeerdering op grond van de door AVR en Dewulf te verstrekken gegevens en in afwachting van een totale begroting van de kosten veroorzaakt door de inbreuk en de bestrijding ervan,
- dat, voor zover de rechtbank oordeelt dat één van AVR en Dewulf of beiden te kwader trouw zijn, de verbeurdverklaring zou worden bevolen ten voordele van Grimme van de inbreukmakende goederen en de materialen en werktuigen die voornamelijk bij de vervaardiging van die goederen zijn gebruikt en nog in het bezit van AVR en Dewulf zijn, dan wel een vergoeding waarvan het bedrag gelijk is aan de voor de verkochte goederen, materialen en werktuigen ontvangen prijs,
- dat de publicatie van het in deze zaak te wijzen vonnis zou worden bevolen in twee gespecialiseerde tijdschriften die in België worden verdeeld, desgevallend in een Franse of Engelse vertaling op

kosten van AVR en Dewulf (inclusief vertaling) terugvorderbaar op vertoon van eenvoudige pro forma factuur

In ieder geval :

- dat het tussen te komen vonnis uitvoerbaar bij voorraad zou worden verklaard, met uitsluiting van borgstelling en kantonnement en
- dat AVR en Dewulf zouden worden veroordeeld tot de kosten, daarin begrepen de rechtsplegingsvergoeding waarbij Grimme "*zich het recht voorbehoudt om het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding te wijzigen in functie van het definitieve bedrag van de door haar gevorderde schadevergoeding*".

2. DE FEITEN EN VOORGAANDEN.

De relevante feiten, nuttig voor de beoordeling van de zaak, zoals zij uit de stukken en uit de conclusies van partijen blijken, kunnen als volgt worden samengevat.

2.1.

AVR en Dewulf zijn producent en distributeur van landbouwmachines, en brengen onder meer machines op de markt voor het rooien van aardappelen.

De activiteit van Grimme is eveneens de productie en verhandeling van landbouwmachines.

Grimme is titularis van een Europees Octrooi EP 0 730 399 B1 (hierna EP '399) met als titel (in vertaling) "Inrichting voor het scheiden van aardappels van bijmengsels". De prioriteitsdatum van dit octrooi is 25 november 1993.

Conclusie 1 van dit octrooi luidt :

"Inrichting voor het scheiden van aardappels (4) van bijmengsels (5), zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal, in het bijzonder voor aardappeloogstmachines, met een aantal rollichamen (7, 7', 8, 8') die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen en gezamenlijk een van een materiaaltoevoerende (2) naar een aardappelafgeefende (6) lopend scheidingsdeel (11, 17,18) vormen, waarop zij dwars gericht zijn, met het kenmerk dat in de richting (53) van het scheidingsdeel (11,17,18) telkens eerste rollichaam (7, 7') van elke groep een dwarsdoorsnede vorm heeft die tijdens elke omwenteling op zich in de wig (54) tussen de rollichamen (7, 7', 8, 8') van de groep bevindende aardappels (4) ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht uitoefent."

Conclusie 14 luidt :

"Inrichting volgens één der conclusies 1 tot 13, met het kenmerk dat de rollichamen (7, 7', 8, 8') een elastisch vervormbaar manteldeel (41, 41') hebben."

Conclusie 15 luidt :

"Inrichting volgens conclusie 14, met het kenmerk dat het eerste rollichaam (7) van elke groep aan de omtrek (42) is voorzien van ten minste één buiten het profiel van het cilindrisch manteldeel (41) uitstekende transportlip (43), transportrug of een dergelijk uitsteeksel (44)".

2.2.

Op 26 november 2010 richtte - de Belgische octrooigemachtigde van - Grimme een schrijven aan AVR en aan Dewulf, waarin deze de conclusies 1, 14 en 15 van EP '399 onder hun aandacht bracht en stelde dat :

"Het staat onze cliënte voor dat uw bedrijf, ondermeer, inrichtingen om aardappels te scheiden en volledige aardappelrooiers met dergelijke onderdelen zal tentoonstellen op stand 612 van de 'Interpom' vakbeurs die doorgaat van 28 tot 30 november in Kortrijk Xpo, België.

[]

Namens onze cliënte nodigen wij uw bedrijf bijgevolg vriendelijk doch met aandrang uit en stellen haar, zo nodig, in gebreke om :

1. Onmiddellijk alle maatregelen te treffen die nuttig en nodig zijn opdat uw vennootschap geen inbreuk pleegt op het Octrooi;
2. Meer bepaald de invoer, aanbidding, verkoop, tentoonstelling of enige andere commerciële activiteit met betrekking tot de door het Octrooi beschermde apparaten, met inbegrip van tentoonstelling op de vakbeurs 'Interpom' onmiddellijk staakt en gestaakt houdt;
3. Schriftelijk te verklaren dat uw vennootschap de door het Octrooi beschermde apparaten niet (meer) zal invoeren, aankopen, aanbieden, verkopen, tentoonstellen of het voorwerp zal laten zijn van enige andere commerciële activiteit door uw vennootschap, met inbegrip van tentoonstelling op de vakbeurs 'Interpom' ;
4. Ons het totale aantal betrokken apparaten mee te delen dat uw vennootschap heeft aangekocht en verkocht ;
5. Ons de identiteit mee te delen van de fabrikant(en) en leverancier(s) van wie uw vennootschap deze apparaten heeft aangekocht ;

6. *Ons de resterende, niet-verkochte apparaten over te maken om de verdere verdeling of verkoop van deze namaakproducten te vermijden.*

Indien uw vennootschap niet tegemoet komt aan de voornoemde eisen, zal onze cliënte zich genoodzaakt zien om verdere, zo nodig gerechtelijke stappen te ondernemen om haar eisen in rechte af te dwingen. Onze cliënte maakt hierbij expliciet voorbehoud voor alle schade die zij lijdt door deze handel en waardoor zij schadevergoeding zou kunnen vorderen. []”

AVR en Dewulf hebben, na ontvangst van de ingebrekestelling van Grimme, bepaalde machines uit hun gamma niet ten toon gesteld op de 'Interpom' beurs.

2.3.

AVR en Dewulf namen op 24 januari 2011 het initiatief tot onderhavige procedure.

3. BEOORDELING.

3.1.

Voor wat betreft de hoofdvordering van AVR en Dewulf (- nietigverklaring van EP'399 voor wat België betreft-), bevat de dagvaarding in randnummers 3 tot 10 het onderwerp en de korte samenvatting van de middelen, zodat de dagvaarding geldig is.

Voor wat betreft de door AVR en Dewulf in ondergeschikte orde geformuleerde vordering van niet-inbreuk vermeldt de dagvaarding in randnummers 11 en 12 het onderwerp en de middelen waar AVR en Dewulf preciseren dat, bij combinatie van conclusie 1, 14 en 15 van EP'399, AVR en Dewulf hierop geen inbreuk maken doordat hun machines niet voorzien zijn van twee rollichamen met een elastisch vervormbaar manteldeel zoals beschreven in conclusie 14 doch slechts één rollichaam hebben met een elastisch vervormbaar manteldeel.

3.2.

3.2.1.

AVR en Dewulf vorderen in hoofdde dat EP '399 van Grimme zou worden nietigverklaard voor wat België betreft.

De rechtbank onderzoekt in de eerste plaats de geldigheid van EP '399.

3.2.2.

Krachtens artikel 2 van de Wet van 28 maart 1984 op de Uitvindingsoctrooien (hierna ook BOW genoemd) wordt *“onder de voorwaarden en binnen de grenzen van deze wet onder de naam ‘uitvindingsoctrooi’, hierna octrooi genoemd, een uitsluitend en tijdelijk recht van exploitatie verleend voor iedere uitvinding die nieuw is, op uitvinderswerkzaamheid berust en vatbaar is voor toepassing op het gebied van de nijverheid.”*

Krachtens artikel 52 (1) van het Verdrag van 5 oktober 1973 inzake de verlening van Europese Octrooien (Europees Octrooiverdrag – hierna ook EOv genoemd) worden *“Europese octrooien verleend voor uitvindingen die nieuw zijn, op uitvinderswerkzaamheid berusten en vatbaar zijn voor toepassing op het gebied van de nijverheid.”*

Artikel 5 BOW en artikel 54 EOv bepalen dat :

“§1. Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek.

§2. De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen vóór de datum van indiening van de [Europese] octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is gemaakt door een schriftelijke of mondelinge beschrijving, door toepassing of op enige andere wijze. []”

Overeenkomstig artikel 6 BOW en 56 EOv wordt een uitvinding *“[] als het resultaat van uitvinderswerkzaamheid aangemerkt, indien zij voor een deskundige niet op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek. []”*

Krachtens artikel 49 BOW wordt een octrooi door de rechtbank nietig verklaard *“indien het voorwerp van het octrooi onder de toepassing valt van de artikelen 3 of 4 of niet beantwoordt aan de voorschriften van de artikelen 2, 5, 6 en 7”.*

3.3

Een uitvinding mag niet evident zijn, en moet een zekere “technische creativiteit” of “inventiviteit” inhouden, die het monopolie van de octrooihouder rechtvaardigt. De referentiepersoon hierbij is de “gemiddelde vakman”, met normale kwalificaties en een modale intelligentie.

De vakman wordt verondersteld kennis te hebben van de gehele stand van de techniek, met inbegrip van alle anterioriteiten, op de datum van indiening van een litigieus octrooi (B. Remiche en V. Cassiers, Droit des brevets d'invention et du savoir-faire, Brussel, Larcier, 2010, p. 111 ; B. Van Reepinghen en M. De Brabanter, Les brevets d'invention, Brussel, Larcier, 1987).

Een uitvinding is inventief en getuigt van uitvinderswerkzaamheid indien zij voor een deskundige niet op een evidente wijze voortvloeit uit de stand van de techniek.

Het is toegelaten om diverse (bestaande) elementen en om verschillende anterioriteiten met elkaar te combineren om te beoordelen of een uitvinding al dan niet berust op uitvinderswerkzaamheid (M. Buydens, Droit des brevets d'invention et protection du savoir-faire, Brussel, Larcier, 1999).

Een uitvinding is dan 'voor de hand liggend' indien een deskundige uit het vakgebied hiertoe kon komen zonder creatieve inbreng en (louter) door het combineren van alle elementen die op het ogenblik van het indienen van de octrooiaanvraag deel uitmaakten van de stand van de techniek.

3.4.

De "stand van de techniek" wordt gedefinieerd aan de hand van al hetgeen voor de prioriteitsdatum van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk werd gemaakt.

Volgens AVR en Dewulf is de stand van de techniek, hetzij de octrooititels die reeds waren openbaar gemaakt voor de indieningsdatum van het octrooi van Grimme, de volgende :

- FR '231

Een van de stichters van Dewulf, de heer Robert Dewulf, heeft in 1951 een Frans octrooi (FR 1054231 – FR'231 genoemd) ingediend voor een aardappelscheidingsmachine.

Het betrof meer bepaald een inrichting

- (1) voor het reinigen (zie kolom 2 §2) van aardappels van bijmengsels, zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal,
- (2) met een aantal rollichamen die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen (zie kolom 2, §1 "quatre rouleaux (vertaald : vier rollen), 13 op figuur 13) en
- (3) gezamenlijk een van een materiaaltoevoerende naar een aardappelafgeefende lopend scheidingsdeel vormen, waarop zij dwars gericht zijn (zie kolom 2 §2), met het kenmerk dat
- (4) in de richting van het scheidingsdeel telkens eerste rollichaam van elke groep een dwarsdoorsnede vorm heeft die tijdens elke omwenteling op zich in de wig tussen de rollichamen van de groep bevindende aardappels ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht uitoefent. De inrichting omvat daartoe rollichamen met daarop een schroefvormige ribbel (zie kolom 2 §2, regel 7) waarin rollen getoond worden die loodrecht op de in- en doorvoerrichting waren geplaatst en tegengesteld draaien.

AVR en Dewulf benadrukken dat dit octrooi FR'423 uitdrukkelijk "vier rollen" vermeldt, die paar per paar tegen elkaar in bewegen en om deze reden beschouwd dienen te worden als 2x2 rollen, waarvan de draairichting hetzelfde is als in het octrooi van Grimme, zodat er sprake is van paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende rollen.

- GB '760

In het Britse octrooi GB 1 182 760 (GB'760) op naam van Ogden Iron Works (met als uitvinder Joseph Moyle Silver) uit 1968 werd een inrichting beschreven :

1. voor het reinigen van aardappels van bijmengsels, zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal (titel : "root crops" – vertaald "knolgewassen") [volgens AVR en Dewulf zijn aardappels knolgewassen en is de inrichting volgens GB'760 bijgevolg geschikt om aardappels van bijmengsels te reinigen]
2. met een aantal rollichamen die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen (figuur 1 en kolom 4, regels 116-124) en
3. gezamenlijk een van een materiaaltoevoerende naar een aardappelafgeefende lopend scheidingsdeel vormen, waarop zij dwars gericht zijn (figuur 1) met het kenmerk dat
4. in de richting van het scheidingsdeel telkens eerste rollichaam van elke groep een dwarsdoorsnede vorm (figuur 2) heeft die tijdens elke omwenteling op zich in de wig tussen de rollichamen van de groep bevindende aardappels ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht (door middel van helische ribbel) uitoefent.

Dit octrooi plaatst een gladde rol na een geribbelde rol, zodat het octrooi paarsgewijze rollen beschrijft en geen groepen van 3 (zoals Grimme stelt), waarbij de knolgewassen in aanraking komen met twee paarsgewijze rollen (één geribbelde en één gladde).

Op figuur 1 van dit octrooi GB'760 zijn spiraalsgewijze ribbels te zien, hetzij rollichamen met een ribbel die spiraalvormig gewikkeld liep rond de rollichamen.

- EP '807

De octrooiaanvraag EP 0410 807 A1 (EP'807) werd door Richard Pearson Ltd in 1990 ingediend en gepubliceerd in 1991 voor een aardappelscheidingsmachine van het type "Rollastar" met dwars geplaatste en tegen elkaar in draaiende rollen.

Het octrooi beschrijft een inrichting :

1. voor het reinigen van aardappels van bijmengsels, zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal (kolom 1 regel 14 "clod or stones" – vertaald "kluiten of stenen") ; kolom 1 §2 regel 14 "root vegetable or bulbs" (vertaald als "wortelgewas of bloembollen"), kolom 4 lijn 28 "potato harvester" (vertaald als aardappel-oogstmachine),
2. met een aantal rollichamen die met evenwijdige assen naast elkaar zijn aangebracht, paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen (figuur 1 en kolom 3 laatste paragraaf) en
3. gezamenlijk een van een materiaaltoevoerende naar een aardappelafgeefende lopend scheidingsdeel vormen, waarop zij dwars gericht zijn (kolom 3 §4) met het kenmerk dat
4. in de richting van het scheidingsdeel telkens eerste rollichaam van elke groep een dwarsdoorsnede vorm (figuur 2) heeft die tijdens elke omwenteling op zich in de wig tussen de rollichamen van de groep bevindende aardappels (figuur 1) ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht (kolom 2, regel 49-52) uitoefent.

3.5.

Op grond van hetgeen hierboven werd uiteengezet, dient te worden besloten dat de inrichting zoals beschreven in EP'399 voor een vakman op een voor de hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek, dat de conclusies 1, 14 en 15 van EP '399 niet inventief zijn en dat hun technische kenmerken reeds deel uitmaakten van de stand van de techniek vóór de indieningsdatum van EP'399.

Naar het oordeel van de rechtbank is de vakman, bij de beoordeling van de stand van de techniek, in de mogelijkheid om de hierboven vermelde anterioriteiten te combineren.

- Het technisch effect van tegen elkaar in aangedreven rollichamen wordt in EP '399 beschreven op p. 1, lijnen 4-10 als zijnde het scheiden van aardappelen van bijmengsels zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal.

Bij gebruik van de inrichting van FR '231 zal de vakman geconfronteerd worden met het objectief technisch probleem dat met rollen die in dezelfde richting draaien de scheiding van aardappelen van bijmengsels zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal niet optimaal verloopt.

De oplossing voor het probleem van de vakman die geconfronteerd wordt met het objectief technisch probleem van mindere scheiding door rollen die in dezelfde richting draaien, is beschreven en is te vinden in EP '807.

In kolom 3, lijnen 53-58 van EP '807 zijn rollichamen voorzien die paarsgewijs tegen elkaar in aangedreven roterende groepen vormen, waardoor een verbeterde reiniging kan worden bekomen doordat aardkluiten worden verbrijzeld, en waarbij de aardappelen zich dwars over de rollichamen bewegen tot in de goot 8 (kolom 4, lijnen 29-33).

- Conclusie 1 van EP '399 vermeldt dat de dwarsdoorsnede vorm zodanig is dat deze aanleiding geeft tot het uitoefenen tijdens elke omwenteling op zich in de wig tussen de rollichamen van de groep bevindende aardappels van ten minste één maal een versterkte transportaanzetkracht.

De dwarsdoorsnede vormen van de rollichamen FR'231 en EP '807 beschrijven een helixvorm waardoor ook daar de aardappelen ten minste één maal een "zetje" krijgen en vooruit getransporteerd worden.

In de mate dat het technisch effect van tegen elkaar in aangedreven rollichamen in EP '399 wordt omschreven als zijnde "*het scheiden van aardappels van bijmengsels zoals aarde, kluiten, stenen, loof of dergelijk materiaal*" dient te worden vastgesteld dat dit geen uitvinding van Grimme is maar ten tijde van de aanvraag van EP '399 reeds deel uitmaakte van de stand van de techniek.

Bijgevolg is EP '399 voor wat België betreft nietig wegens het gebrek aan uitvinderswerkzaamheid in de zin van artikelen 6 BOW en 56 EOV.

De vordering van AVR en Dewulf tot nietigverklaring van het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van Grimme, voor wat België betreft, is gegrond.

3.6.

Ingevolge de nietigheid voor wat België betreft, van EP'399, kan er geen sprake zijn van enige inbreuk op dit octrooi en wordt de tegenvordering van Grimme afgewezen als ongegrond.

De rechtbank ziet geen reden om aan AVR of Dewulf enige verbodsmaatregel, zoals door Grimme gevorderd, op te leggen of aan Grimme enige schadevergoeding toe te kennen.

3.7.

Grimme wordt, als in het ongelijk gestelde partij, veroordeeld om aan AVR en Dewulf zowel de dagvaardingskosten als de rechtsplegingsvergoeding te betalen.

Rekening houdende met de door Grimme in haar syntheseconclusie gevorderde bedragen en rekening houdende met het feit dat AVR en Dewulf hun aanspraken op het maximumbedrag van 33.000 EUR rechtsplegingsvergoeding niet motiveren, komt het de rechtbank passend voor aan AVR en Dewulf het basisbedrag van 16.500 EUR rechtsplegingsvergoeding toe te kennen.

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK

Melding makende dat de artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken werden nageleefd.

Rechtdoende op tegenspraak,

Alle meeromvattende of strijdige conclusies verwerpend als niet terzake dienend,

Verklaart de vordering van AVR en DEWULF ontvankelijk en als volgt gegrond,

Verklaart het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van de vennootschap naar Duits recht Grimme Maschinenfabrik GmbH & Co KG nietig voor wat België betreft.

Beveelt de inschrijving in het Belgische en Europese octrooiregister van de in kracht van gewijsde gegane beslissing tot nietigverklaring van het Belgische luik van het Europees octrooi EP 0 730 399 B1 op naam van Grimme.

Beveelt de publicatie van het vonnis in 2 Belgische vakbladen uit de landbouwsector naar keuze van AVR en Dewulf en machtigt AVR en Dewulf om de publicatiekosten te verhalen op Grimme op een eenvoudig vertoon van de facturen, waar het tussen te komen vonnis zal gelden als titel.

Veroordeelt Grimme om aan AVR en Dewulf 907,47 EUR dagvaardingskosten en 16.500 EUR rechtsplegingsvergoeding te betalen.

Verklaart de tegenvordering van Grimme ontvankelijk doch wijst deze af als ongegrond.

Aldus het vonnis uitgesproken ter gewone en openbare terechtzitting van donderdag 10 oktober 2013.

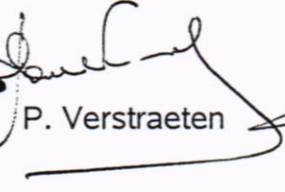
Hebben over de zaak geoordeeld : mevrouw L. Hoste, rechter in de rechtbank, Voorzitter; de heren P. Verstraeten en C. Le Fevere de Ten Hove/ rechters in handelszaken; bij de uitspraak bijgestaan door mevrouw M. Geldof, griffier.

M. Geldof

C. Le Fevere de Ten Hove

P. Verstraeten

L. Hoste